
INFORMACJA O ROZLICZENIACH PIENIĘŻNYCH
I ROZRACHUNKACH MIĘDZYBANKOWYCH
W IV KWARTALE 2005

Wprowadzenie

Jednym z zadań realizowanych przez banki centralne jest **sprawowanie nadzoru nad systemami płatności** w celu zapewnienia ich sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania. Do narzędzi służących sprawowaniu nadzoru zalicza się m.in. **zbieranie informacji** pozwalających na ocenę zmian zachodzących w poszczególnych systemach płatności.

Uzyskane przez NBP dane za IV kwartał 2005 r. wykazują:

a) w systemie SORBNET:

- **wzrost o 2,9%** średniej dziennej wartości zleceń zrealizowanych na wszystkich rachunkach w DSP do poziomu 126,8 mld zł (w poprzednim kwartale wynosiły one 123,2 mld zł),
- **wzrost o 9,2%** (do 4.665 szt.)średniej dziennej liczby zleceń płatniczych zrealizowanych w Departamencie Systemu Płatniczego (w poprzednim kwartale wynosiła ona 4.270 zleceń),

b) w systemie SORBNET-EURO:

- **wzrost o 159%** średniej dziennej wartości zleceń zrealizowanych na wszystkich rachunkach w DSP (bez uwzględnienia kwoty 350 mln euro, która codziennie zasila rachunek NBP w Banku Włoch dla celów kredytu intraday), do poziomu 98.765,2 tys. euro (w poprzednim kwartale wynosiły one 38.117,0 tys. euro),
- **wzrost o 33%** średniej dziennej liczby zleceń do poziomu 303 szt (w poprzednim kwartale wynosiła ona 227 zleceń),

c) w systemie ELIXIR:

- **wzrost o 14,2%** średniej dziennej wartości zleceń do poziomu 9,278 mld zł (w poprzednim kwartale wynosiły one 8,123 mld zł),
- **wzrost o 12,9%** średniej dziennej liczby zleceń do poziomu 3,518 mln szt.(w poprzednim kwartale wynosiła ona 3,115 mln zleceń),

d) w systemie EuroELIXIR:

- **wzrost o 31,7%** średniej dziennej wartości zleceń do poziomu 15,464 mln euro (w poprzednim kwartale wynosiły one 11,738 mln euro),
- **wzrost o 35,6%** średniej dziennej liczby zleceń do poziomu 4.079 szt.(w poprzednim kwartale wynosiła ona 3.007 zleceń).

Uzyskane za IV kwartał br. dane wskazują na dynamiczny wzrost liczby i wartości rozliczanych transakcji w szczególności w systemach SORBNET-EURO i EuroELIXIR.

Tabela 1. Wartość i liczba zleceń w poszczególnych systemach w III i IV kwartale 2005 roku

Systemy płatności	2005 Q3	2005 Q4	Zmiana
SORBNET			
Wartość zleceń (zł)	8.010,2 mld	7.863,1mld	↘-1,8%
Liczba zleceń	277.573	289.235	↗+4,2%
Średnia kwota zlecenia (zł)	28,8 mln	27,2 mln	↘-5,5%
SORBNET-EURO			
Wartość zleceń (euro)	2.515,718 mln	6.320,974 mln	↗+151%
Liczba zleceń	14.972	19.376	↗+29%
Średnia kwota zlecenia (euro)	168.028	326.227	↗+94%
ELIXIR			
Wartość zleceń (zł)	528,0 mld	575,3 mld	↗+8,9%
Liczba zleceń	202,5 mln	218,1mln	↗+7,7%
Średnia kwota zlecenia (zł)	2.637	2.637	→
EuroELIXIR			
Wartość zleceń (euro)	774,769 mln	989,755mln	↗+27,7%
Liczba zleceń	198.494	261.032	↗+31,5%
Średnia kwota zlecenia (euro)	3.903	3.792	↘-2,8%

SYSTEM SORBNET

Uczestnikami systemu SORBNET według stanu na koniec grudnia 2005 r. były, poza NBP, następujące podmioty:

- 53 banki,
- Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.,
- Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.

W okresie IV kwartału ub.r. w systemie SORBNET rozliczono łącznie **289.235 zleceń** na kwotę **7,8 bln zł**. Średnio rozliczano 4.665 zleceń dziennie, a średnia wartość pojedynczego zlecenia wyniosła ok. 27,2 mln zł.

W IV kwartale 2005 r., w stosunku do kwartału poprzedniego, w systemie SORBNET zanotowano:

- **spadek o 1,8%** łącznej wartości rozliczonych zleceń do poziomu 7.863,1 mld zł (w poprzednim kwartale 8.010,2 mld zł),
- **wzrost o 2,9%** średniej dziennej wartości rozliczonych zleceń do poziomu 126,8 mld zł (w poprzednim kwartale 123,2 mld zł),
- **wzrost o 4,2%** liczby zrealizowanych zleceń płatniczych do poziomu 289,2 tys. szt. (w poprzednim kwartale 277,6 tys. szt.),
- **wzrost o 2,9%** średniej dziennej wielkości środków pieniężnych pozostawianych przez banki na koniec dnia na rachunkach bieżących w DSP do wartości 11.953,4 mln zł (w poprzednim kwartale 11.613,5 mln zł).

W IV kwartale 2005 r. udział głównych typów operacji przeprowadzanych na rachunkach bieżących w DSP w wartości obrotów ogółem przedstawiał się następująco:

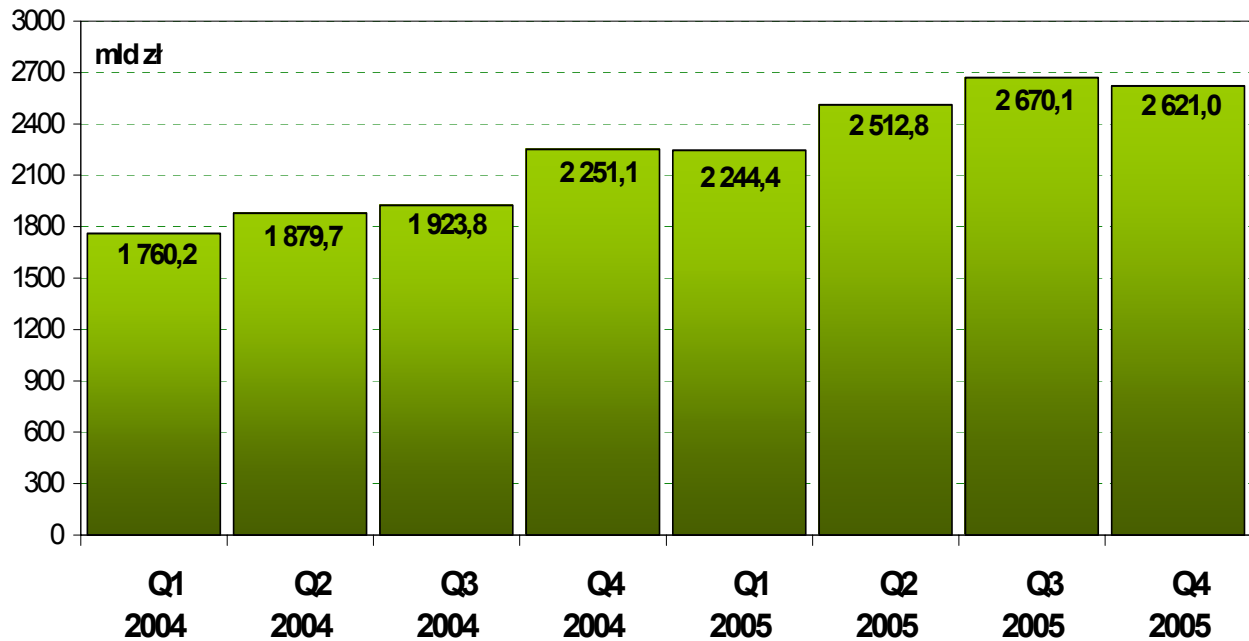
- rozrachunki wynikające z realizacji zleceń klientów – 57,0% (w poprzednim kwartale 55,6%),
- operacje na rynku międzybankowym – 24,2% (w poprzednim kwartale 24,5%),
- wykorzystanie kredytów udzielonych bankom przez NBP – 6,5% (w poprzednim kwartale 7,6%).

Szczegółowy podział zleceń w systemie SORBNET według wystawcy prezentuje załącznik nr 1.

Średnia miesięczna liczba oraz wartość zleceń realizowanych na rachunkach bieżących banków w DSP w kolejnych kwartałach jest zaprezentowana w załączniku nr 2.

W okresie IV kwartału 2005 r. stan środków na rachunkach bieżących banków w DSP wahał się w granicach od 7,9 mld zł (w dniu 30.XII) do 15,9 mld zł (w dniu 8.XII) – szczegółowe dane zaprezentowane są w załączniku nr 3.

Wykres 1. Średnia miesięczna wartości obrotów w systemie SORBNET na rachunkach bieżących banków w kolejnych kwartałach od 2004 r.

Wykres 2. Struktura wartości obrotów według głównych typów operacji przeprowadzanych na rachunkach bieżących banków w IV kwartale 2005 r. (średni miesięczny udział procentowy)

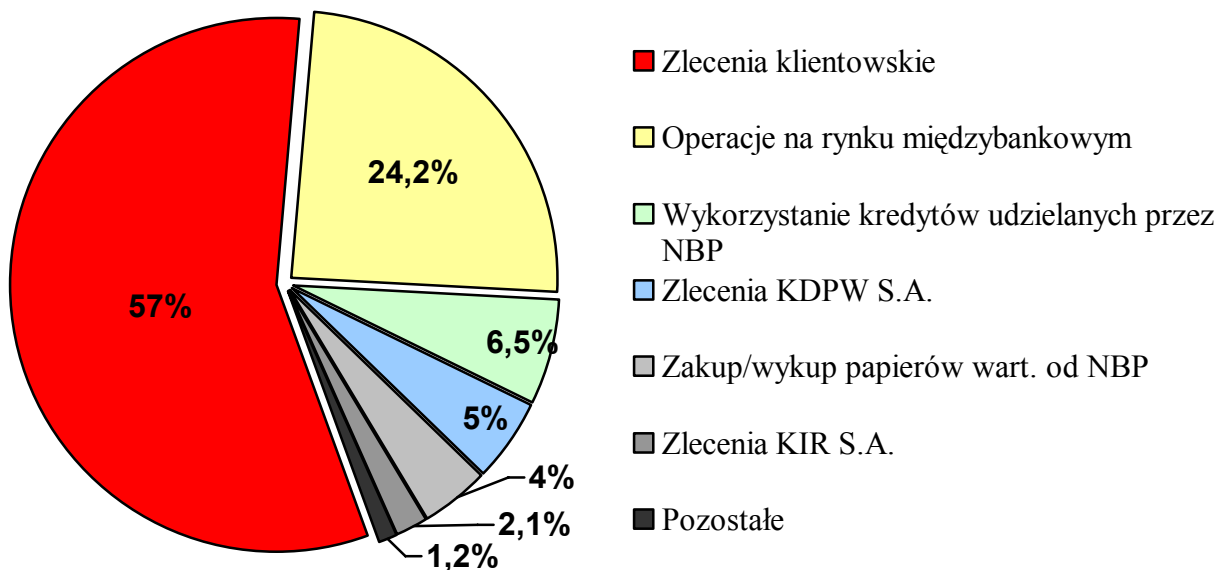
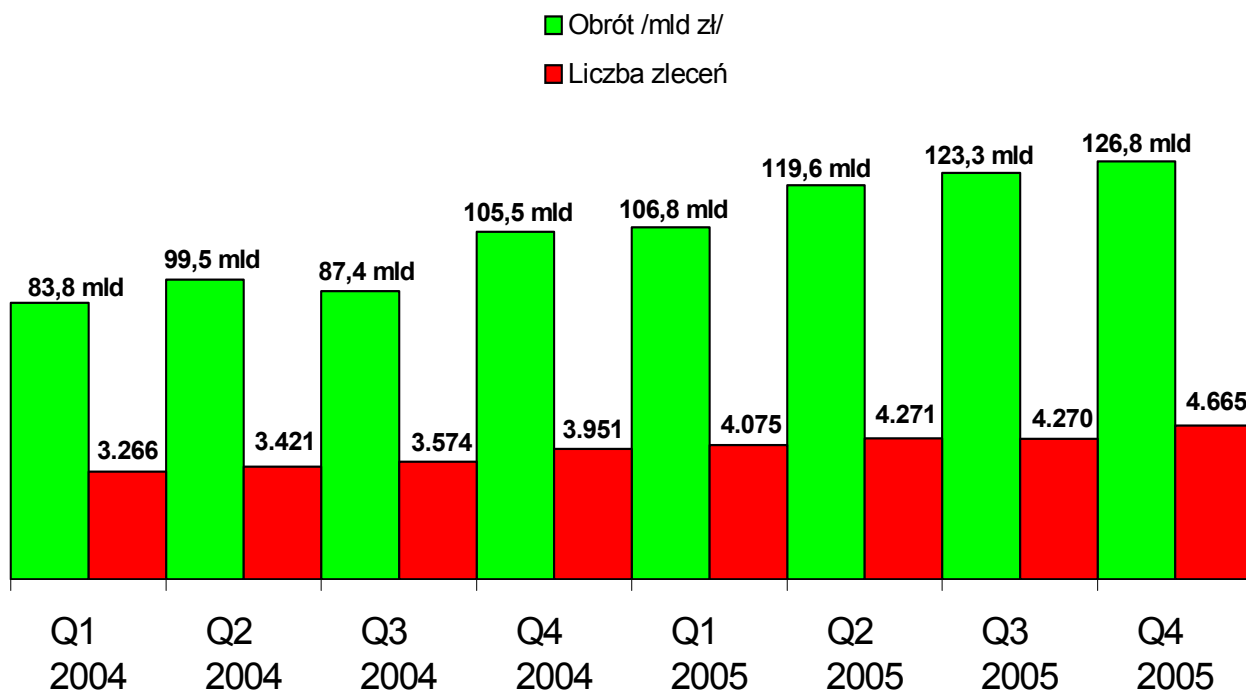

Tabela 2. Wartość i liczba zleceń w systemie SORBNET w III i IV kwartale 2005 roku

System SORBNET	2005 Q3	2005 Q4	Zmiana
Wartość zleceń (zł)			
Ogółem	8.010,2 mld	7.863,1 mld	↘ -1,8%
Średnia miesięczna	2.670,1 mld	2.621,0 mld	
Średnia dzienna	123,2 mld	126,8 mld	↗ +2,9%
Liczba zleceń			
Ogółem	277.573	289.235	↗ + 4,2%
Średnia miesięczna	92.524	96.412	
Średnia dzienna	4.270	4.665	↗ + 9,2%
Średnia kwota zlecenia (zł)	28,8 mln	27,2mln	↘ - 5,5%

Wykres 3. Średnia dzienna liczba i wartość zleceń przeprowadzanych w systemie SORBNET w kolejnych kwartałach od 2004 r.

SYSTEM SORBNET-EURO

Od dnia 7 marca 2005 r. funkcjonuje system SORBNET-EURO, przeznaczony do dokonywania rozliczeń krajowych i transgranicznych płatności w euro. Jest on systemem typu RTGS, tj. systemem rozrachunku brutto w czasie rzeczywistym.

Uczestnikami systemu SORBNET-EURO według stanu na koniec grudnia 2005 r., poza NBP, były następujące podmioty:

- 36 banków,
- Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.,
- Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.

W okresie IV kwartału ubr. w systemie SORBNET-EURO rozliczono łącznie 19.376 zleceń na kwotę 6,3 mld euro (bez uwzględnienia kwoty 350 mln euro, która codziennie zasila rachunek NBP w Banku Włoch dla celów kredytu śróddziennego). W IV kwartale 2005 r. średnio rozliczano 303 zleceń dziennie, a średnia wartość pojedynczego zlecenia wyniosła ok. 326,2 tys. euro.

W IV kwartale 2005 r., w stosunku do kwartału poprzedniego, w systemie SORBNET-EURO zanotowano:

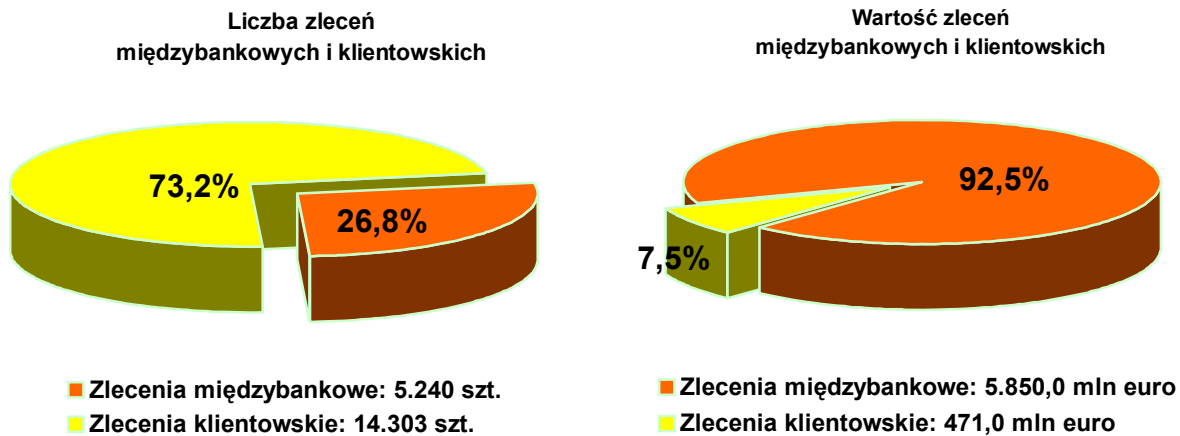
- **wzrost o 151%** łącznej wartości zleceń rozliczonych do poziomu 6.321,0 mln euro (w poprzednim kwartale 2.515,7 mln euro),
- **wzrost o 29%** liczby zleceń płatniczych do poziomu 19.376 szt. (w poprzednim kwartale 14.972 szt.).

W całości zleceń realizowanych za pośrednictwem SORBNET-EURO można wyróżnić kilka podstawowych kategorii podziału zleceń, tj.:

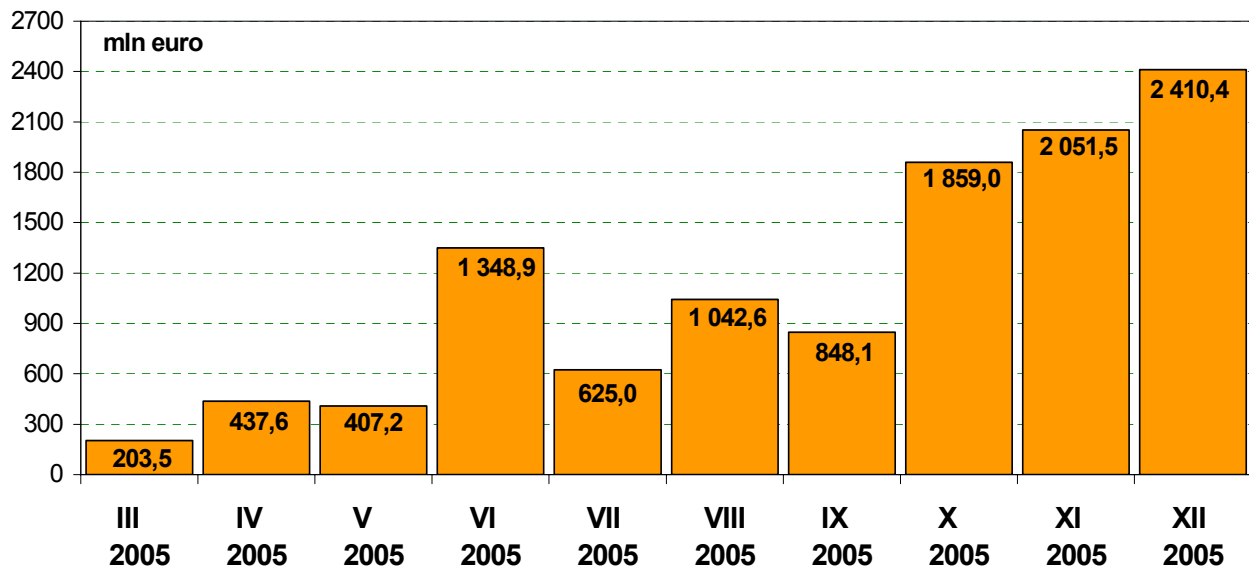
- zlecenia krajowe i transgraniczne,
- zlecenia międzybankowe i klientowskie,
- zlecenia transgraniczne wychodzące i transgraniczne przychodzące.

W ogólnej liczbie zleceń dominują zlecenia klientowskie, które stanowią 73,2% (w poprzednim kwartale 77,7%). Pod względem obrotów, bezwzględną przewagę mają zlecenia międzybankowe (92,5%). W porównaniu do poprzedniego kwartału, udział zleceń międzybankowych w systemie SORBNET-EURO powiększył się w odniesieniu do liczby zleceń (z 22,3% do 27,0%), jak i wartości obrotów (z 86,3% na 92,5%).

Wykres 4. Struktura liczby i wartości zleceń w systemie SORBNET-EURO w podziale na międzybankowe i klientowskie w IV kwartale 2005 r.

Wykres 5. Miesięczna wartości obrotów w systemie SORBNET- EURO od marca 2005 r.

Wykres 6. Struktura wartości obrotów SORBNET-EURO według głównych typów przeprowadzanych operacji w IV kwartale 2005 r. (średni miesięczny udział procentowy)

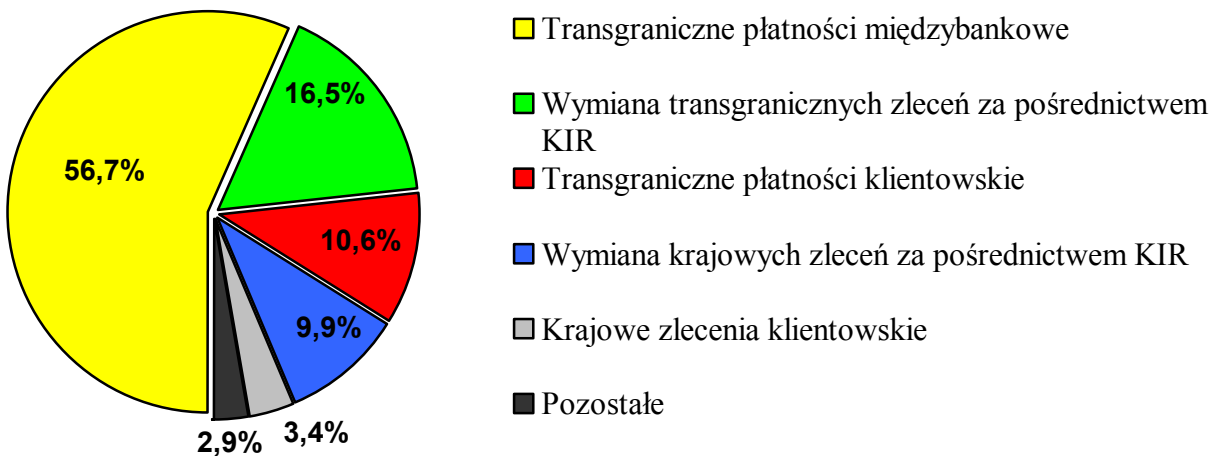
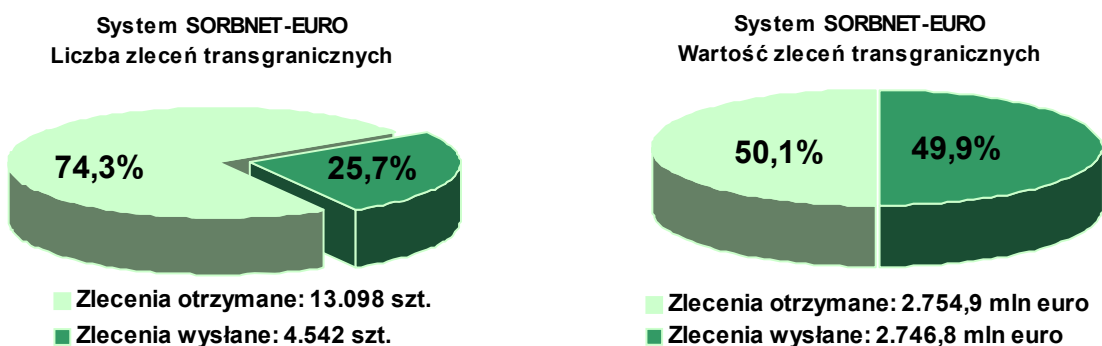

Tabela 3. Wartość i liczba zleceń w systemie SORBNET-EURO w III i IV kwartale 2005 roku

System SORBNET-EURO	2005 Q3	2005 Q4	Zmiana
Wartość zleceń (euro)			
Ogółem	2.515,7 mln	6.321,0 mln	↗+151%
Średnia miesięczna	838,6 mln	2.107,0 mln	
Średnia dzienna	38.117 tys.	98.765 tys.	↗+159%
Liczba zleceń			
Ogółem	14.972	19.376	↗+29%
Średnia miesięczna	4.991	6.459	
Średnia dzienna	227	303	↗+33%
Średnia kwota zlecenia (euro)	168,0 tys.	326,2 tys.	↗+94%

Szczegółowy podział zleceń w systemie SORBNET-EURO prezentuje załącznik nr 5.

Wykres 7. Struktura liczby i wartości zleceń transgranicznych realizowanych w systemie SORBNET-EURO w podziale na otrzymane i wysłane w IV kwartale 2005 r.

ROZLICZENIA TRANSGRANICZNE W SORBNET-EURO

W porównaniu do poprzedniego kwartału **3-krotnie wzrosła wartość obrotów** transgranicznych.

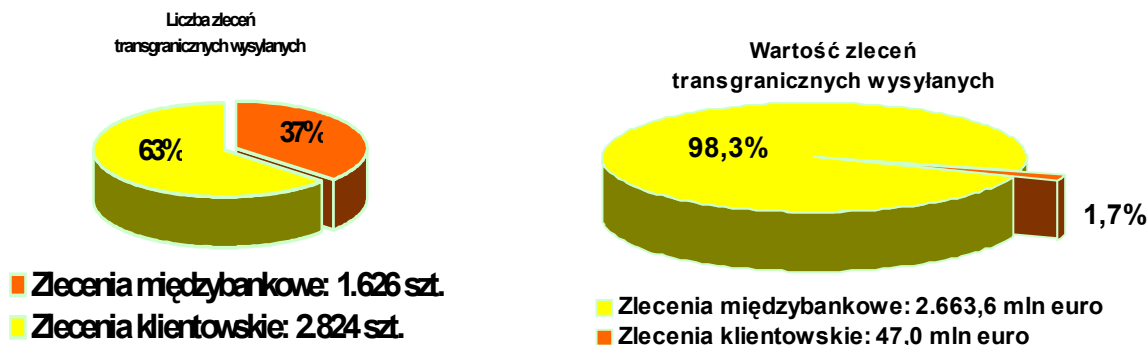
W ramach rozliczeń transgranicznych realizowanych w SORBNET-EURO można wyróżnić dwie podstawowe kategorie zleceń, tj. zlecenia otrzymywane oraz zlecenia wysyłane. W ogólnej liczbie zleceń transgranicznych dominują zlecenia otrzymane (stanowią 74,3% liczby zleceń i 50,1% obrotu). W porównaniu do poprzedniego kwartału, odnotowano:

- wzrost o 23,3% liczby zleceń otrzymanych (z poziomu 10.616 szt. do 13.098 szt.),
- wzrost o 59,8% liczby zleceń wysyłanych (z 2.843 szt. do 4.542 szt.),
- wzrost o 181% wartości zleceń otrzymanych (z 979,8 mln euro do 2.754,9 mln euro),
- wzrost o 184 % wartości zlec. wysyłanych (z 967,1 mln euro do 2.746,8 mln euro).

ZLECENIA TRANSGRANICZNE WYSYŁANE W SORBNET-EURO

W IV kwartale 2005 r. zrealizowano w systemie SORBNET-EURO **4.542 zleceń** wysyłanych o ogólnej wartości **2.746,8 mln euro**. Średnia dzienna liczba zleceń wysyłanych w IV kwartale ubr. wynosiła zatem 71 (w poprzednim kwartale 43), a średnia wartość pojedynczego zlecenia wynosiła 604,8 tys. euro (w poprzednim kwartale 340,2 tys. euro). W ogólnej liczbie zleceń transgranicznych wysyłanych, dominują zlecenia klientowskie (63,5%). Wysyłanych zl. klientowskich rozliczono 2.824 szt czyli o 65,3% więcej niż w poprzednim kwartale (1.708 szt.), na kwotę 47, 0 mln euro. Dominującą pozycję w obrotach transgranicznych wysyłanych mają zlec. międzybankowe (98,3%), które wyniosły 2.663,6 mln euro czyli prawie **3-krotnie więcej** niż w poprzednim kwartale (925,6 mln euro).

Wykres 8. Struktura liczby i wartości zleceń transgranicznych wysyłanych w systemie SORBNET-EURO w podziale na międzybankowe i klientowskie w IV kwartale 2005 r.

ZLECENIA TRANSGRANICZNE OTRZYMYWANE W SORBNET-EURO

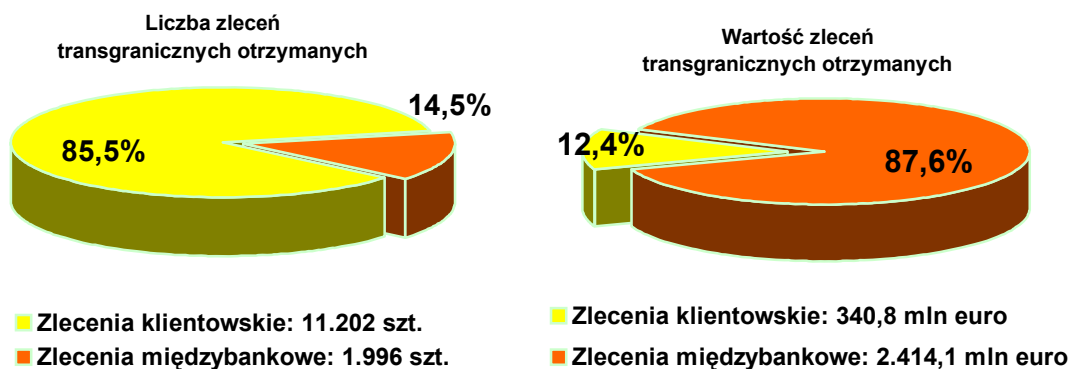
W IV kwartale 2005 r. dominującą kategorią zleceń transgranicznych realizowanych w systemie SORBNET-EURO były zlecenia otrzymywane. Łącznie zrealizowano **13.098 zleceń** (w poprzednim kwartale 10.616) o **łącznej wartości 2.754,9 mln euro** (w poprzednim kwartale 979,8 mln euro). Oznacza to realizację średnio **205 zleceń dziennie** o średniej wartości jednostkowej 210,3 tys. euro (w poprzednim kwartale 92,3 tys. euro).

Odnotowano w IV kwartale znaczący **wzrost obrotu międzybankowego**, tj.:

- **wzrost o 135%** liczby otrzymywanych zleceń (z poziomu 848 szt. do 1.996 szt.),
- **wzrost o 245%** obrotów (z poziomu 699,0 mln euro do 2.414,1 mln euro).

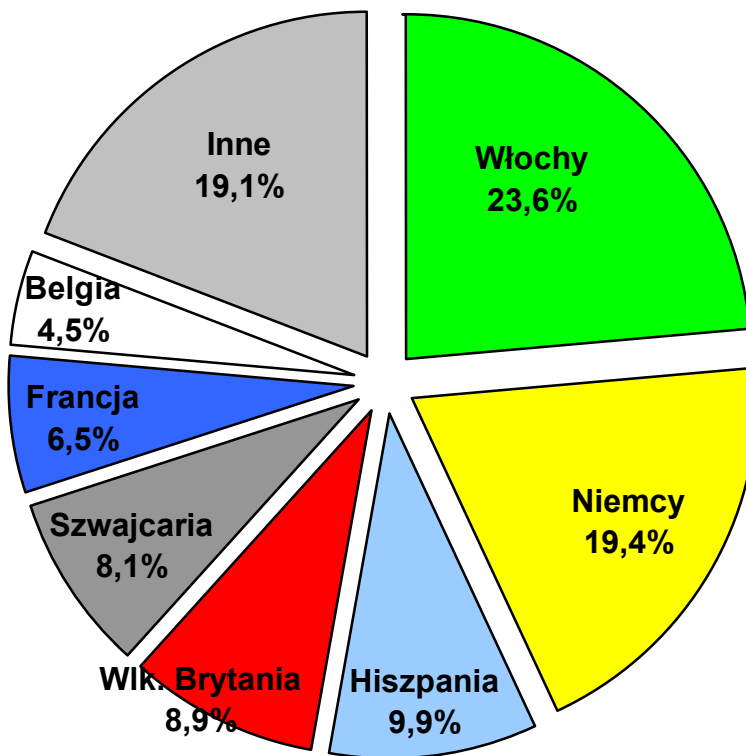
Wśród zleceń otrzymywanych **najwięcej jest klientowskich** (11.202 szt., co stanowi 85,5%), na łączną kwotę 340,8 mln euro czyli o 21% więcej niż w poprzednim kwartale (280,8 mln euro).

Wykres 9. Struktura liczby i wartości zleceń transgranicznych otrzymanych w systemie SORBNET-EURO w podziale na międzybankowe i klientowskie w IV kwartale 2005 r.

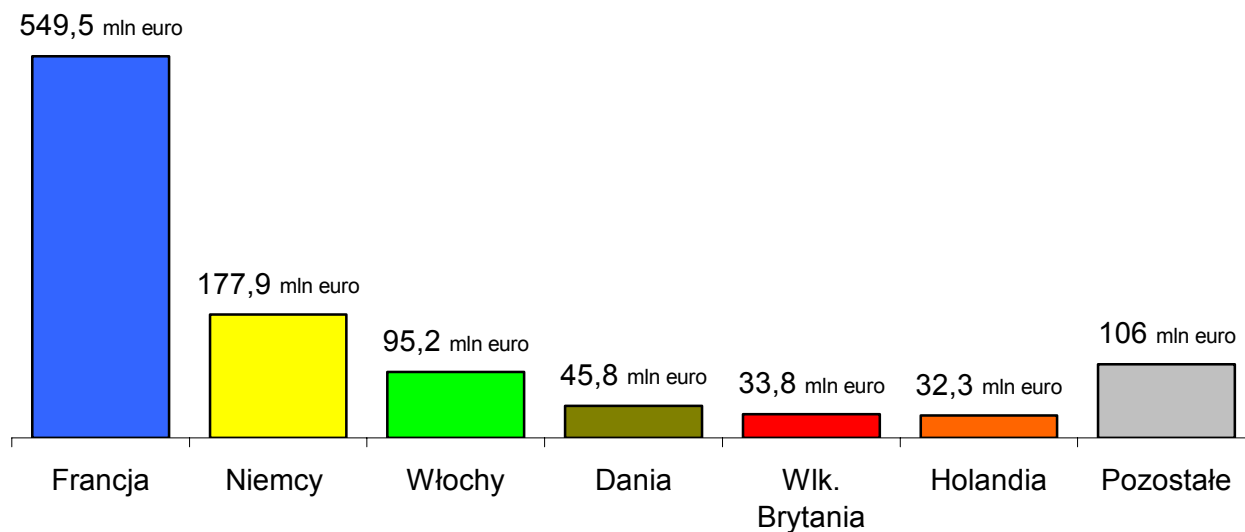

Na przestrzeni IV kwartału ub.r. w systemie SORBNET-EURO zrealizowano zlecenia otrzymane z 66 krajów (analogicznie jak w poprzednim kwartale). Zlecenia otrzymywane pochodziły głównie z Włoch (23,6%), z Niemiec (19,4%), z Hiszpanii (10,0%), Wlk. Brytanii (8,9%), Szwajcarii (8,1%), Francji (6,5%). Dominująca pozycja w rozrachunkach transgranicznych z Polską wyżej wymienionych krajów została potwierdzona w trzech ostatnich kwartałach. Strukturę liczby transakcji transgranicznych otrzymanych w SORBNET-EURO w podziale wg krajów wysyłających przedstawia Wykres 7. Szczegółowe dane dotyczące liczby transakcji oraz ich wartości prezentuje załącznik nr 6. Pod względem wartości zleceń kierowanych przez system SORBNET-EURO do Polski. dominującą pozycję stanowią zlecenia z Francji (52,8%), Niemiec (17,1%), Włoch (9,2%), Danii (4,4%) i Wlk. Brytanii (3,2%). Powyższe dane wskazują, że system SORBNET-EURO wykorzystywany jest głównie w relacjach z kilkoma krajami, co wynika z intensywności kontaktów gospodarczych, jak i liczby wyjeżdżających tam obywateli. Wartości zleceń transgranicznych otrzymanych z poszczególnych krajów przedstawia Wykres 8.

Wykres 10. Struktura liczby zleceń transgranicznych przychodzących w SORBNET-EURO według krajów nadawców w IV kwartale 2005 r.

Wykres 11. Wartości zleceń transgranicznych przychodzących do Polski w SORBNET-EURO z poszczególnych krajów w IV kwartale 2005 r.

ROZLICZENIA KRAJOWE W SORBNET-EURO

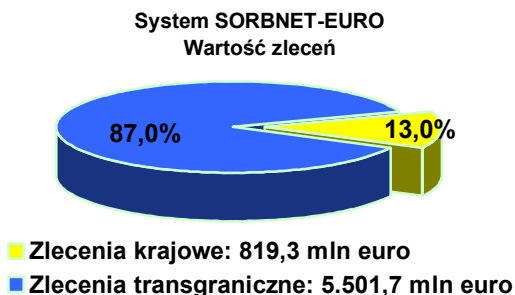
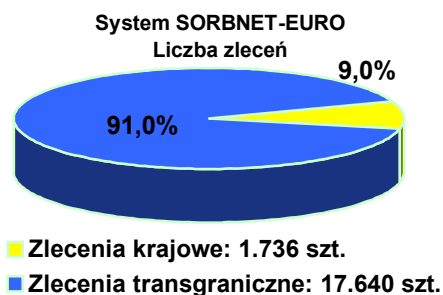
W ramach rozliczeń krajowych w euro, zrealizowano w systemie SORBNET-EURO łącznie **1.736 zleceń na łączną wartość 819,3 mln euro**. Oznacza to realizację średnio **27 zleceń dziennie**. Średnia kwota zlecenia w rozliczeniach krajowych wyniosła 471,9 tys. euro. W porównaniu do poprzedniego kwartału, odnotowano:

- **wzrost o 14,7% liczby** zleceń krajowych,
- **wzrost o 44,1% wartości** rozliczanych zleceń krajowych.

Natomiast udział zleceń krajowych w SORBNET-EURO zmniejszył się w porównaniu do poprzedniego kwartału tzn.

- w liczbie zleceń wyniósł 9% (spadek z 10%),
- w obrotach 13% (spadek z 22,6%).

Wykres 12. Struktura liczby i wartości zleceń w systemie SORBNET-EURO w podziale na krajowe i transgraniczne w IV kwartale 2005 r.

Zlecenia krajowe w euro to głównie zlecenia międzybankowe (85,4% liczby zleceń oraz 94,3% obrotów krajowych w euro). W porównaniu do poprzedniego kwartału, wzrósł udział zleceń klientów w rozliczeniach w euro. Należy zauważyć, że forma rozliczeń w euro z wykorzystaniem SORBNET-EURO staje się coraz bardziej popularna wśród podmiotów krajowych, o czym świadczy:

- **wzrost o 75% liczby** zleceń klientów (z poziomu 158 szt. do 277 szt),
- **wzrost o 120% wartości** zleceń klientów (z poziomu 21,4 mln euro do 47,0 mln euro).

Wykres 13. Struktura liczby i wartości zleceń krajowych w SORBNET-EURO w podziale na międzybankowe i klientów – w IV kwartale 2005 r.

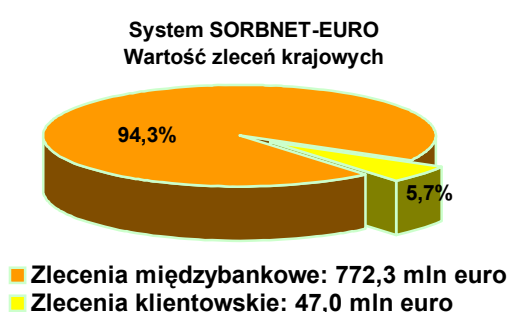
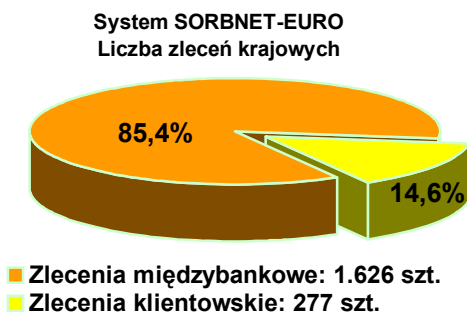
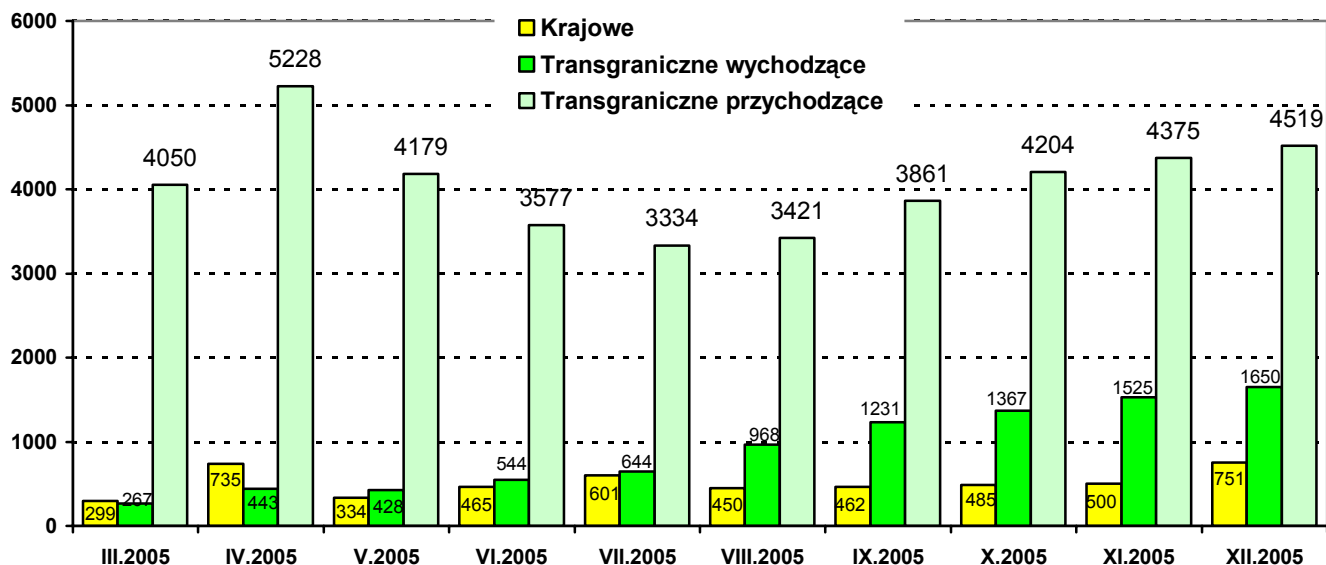

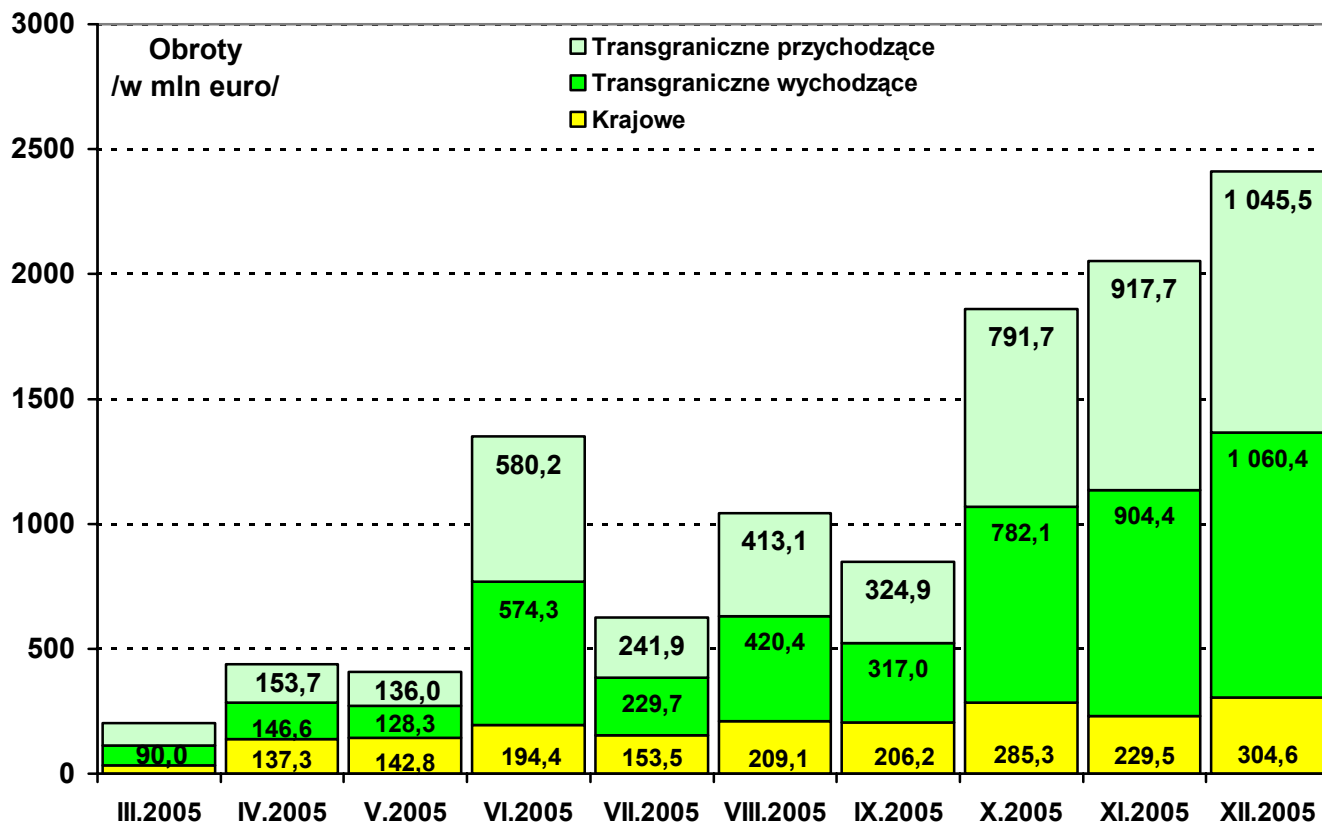
Tabela 4. Wartość i liczba poszczególnych kategorii zleceń w systemie SORBNET-EURO w IV kwartale 2005 r.

SORBNET-EURO	2005 Q2		2005 Q3		2005 Q4
Liczba					
Zlec. transgranicz. przychodzące	12.984	↘	10.616	↗	13.098
	81%		71%		68%
Zlec. transgranicz. wychodzące	1.415	↗	2.843	↗	4.542
	9%		19%		23%
Zlecenia krajowe	1.534	↘	1.513	↗	1.736
	10%		10%		9%
Obroty /mln euro/					
Zlec. transgranicz. przychodzące	870,0	↗	979,8	↗	2.754,9
	39,3%		38,9%		43,6%
Zlec. transgranicz. wychodzące	849,2	↗	967,1	↗	2.746,8
	38,7%		38,4%		43,4%
Zlecenia krajowe	474,5	↗	568,7	↗	819,3
	22%		22,6%		13%
Średnia kwota zlecenia /euro/					
Zlec. transgranicz. przychodzące	67,0 tys.	↗	92,3 tys.	↗	210,3 tys.
Zlec. transgranicz. wychodzące	600,1 tys.	↘	340,2 tys.	↗	604,8 tys.
Zlecenie krajowe	309,3 tys.	↗	375,9 tys.	↗	471,9 tys.

Wykres 14. Miesięczna liczba zleceń przeprowadzanych w systemie SORBNET- EURO w podziale na zlecenia krajowe, transgraniczne przychodzące oraz wychodzące od marca 2005 r.

Wykres 15. Miesięczna wartość obrotów przeprowadzanych w systemie SORBNET- EURO w podziale na zlecenia krajowe, transgraniczne przychodzące oraz wychodzące od marca 2005 r.

SYSTEM ELIXIR

Według stanu na koniec IV kwartału 2005 r. bezpośrednimi uczestnikami wymiany zleceń płatniczych w systemie ELIXIR były 52 banki (z NBP).

W okresie IV kwartału ub.r. w systemie ELIXIR rozliczono łącznie **218,1mln zleceń** na kwotę **575,3 mld zł**. Średnio rozliczano 3,5 mln zleceń dziennie, a średnia wartość pojedynczego zlecenia wyniosła ok. 2.637 zł.

W IV kwartale 2005 r. w stosunku do kwartału poprzedniego, w systemie zanotowano:

- **wzrost o 14,2%** średnich dziennych obrotów ogółem do poziomu 9.278,5 mln zł,
- **wzrost o 12,9%** średniej dziennej liczby transakcji do poziomu 3.518,0 tys. szt.,
- **utrzymanie się wartości** średniej kwoty transakcji na poziomie 2.637 zł.

Przedmiotem rozrachunku w systemie ELIXIR są zlecenia uznaniowe (np. polecenie przelewu) i zlecenia obciążeniowe (polecenia zapłaty, czek rozrachunkowy, czek gotówkowy). Dane dotyczące wartości obrotów i liczby zleceń realizowanych w systemie ELIXIR przedstawia Tabela 5. Szczegółowe dane dotyczące liczby uczestników, średniej miesięcznej liczby zleceń i wartości obrotów w systemie ELIXIR na przestrzeni kolejnych kwartałów od 2002 r. prezentuje załącznik nr 7.

Dane z kilku ostatnich lat pokazują, iż wartość obrotów brutto w systemie KIR S.A. jest 4-krotnie większa niż wartość obrotów netto, tj. kierowanych przez KIR S.A. do rozrachunku w NBP.

W IV kwartale 2005 r. sesją rozliczeniową, na której generowany był najwyższy udział obrotów w ogólnych obrotach KIR była sesja poranna. Podział obrotów brutto w KIR S.A. według sesji, na których zlecenia były przedstawione do rozrachunku w NBP przedstawia poniższy wykres.

Wykres 16. Średnie miesięczne obroty brutto KIR S.A. wg sesji rozrachunkowych w IV kwartale 2005 r.

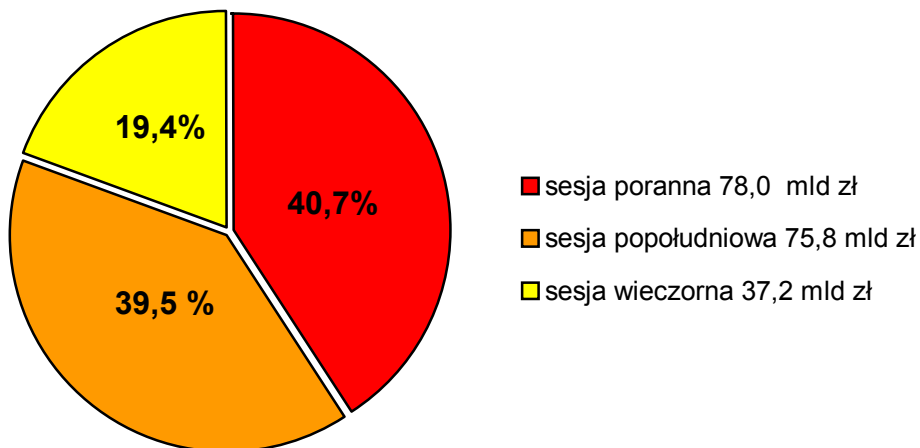
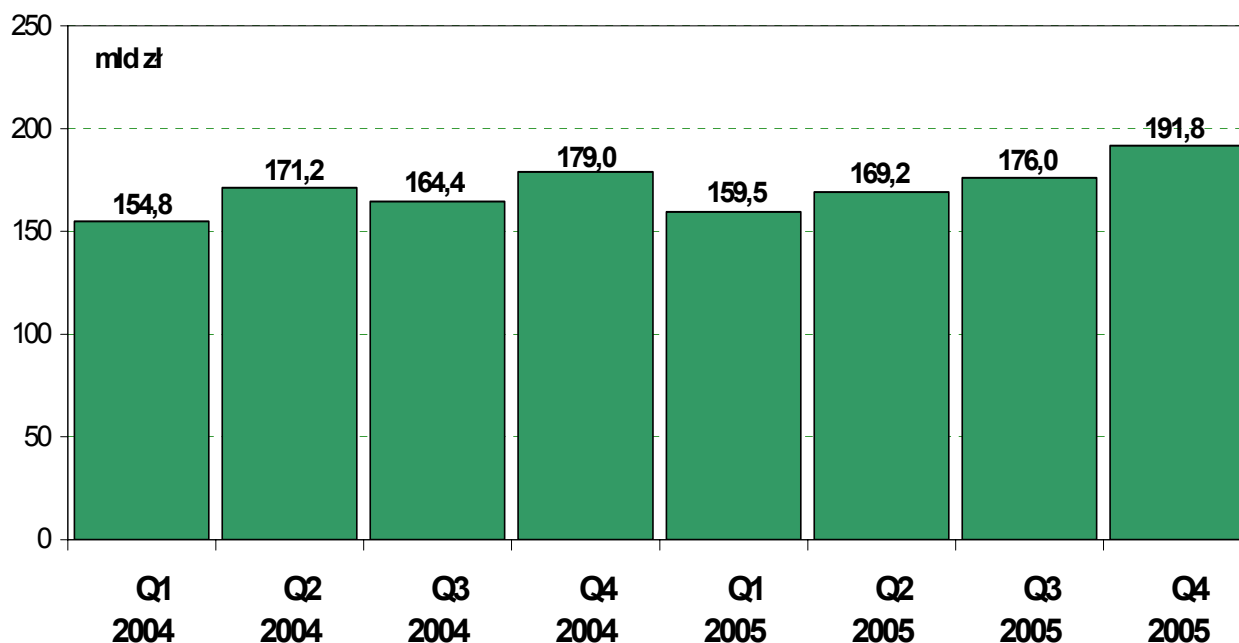

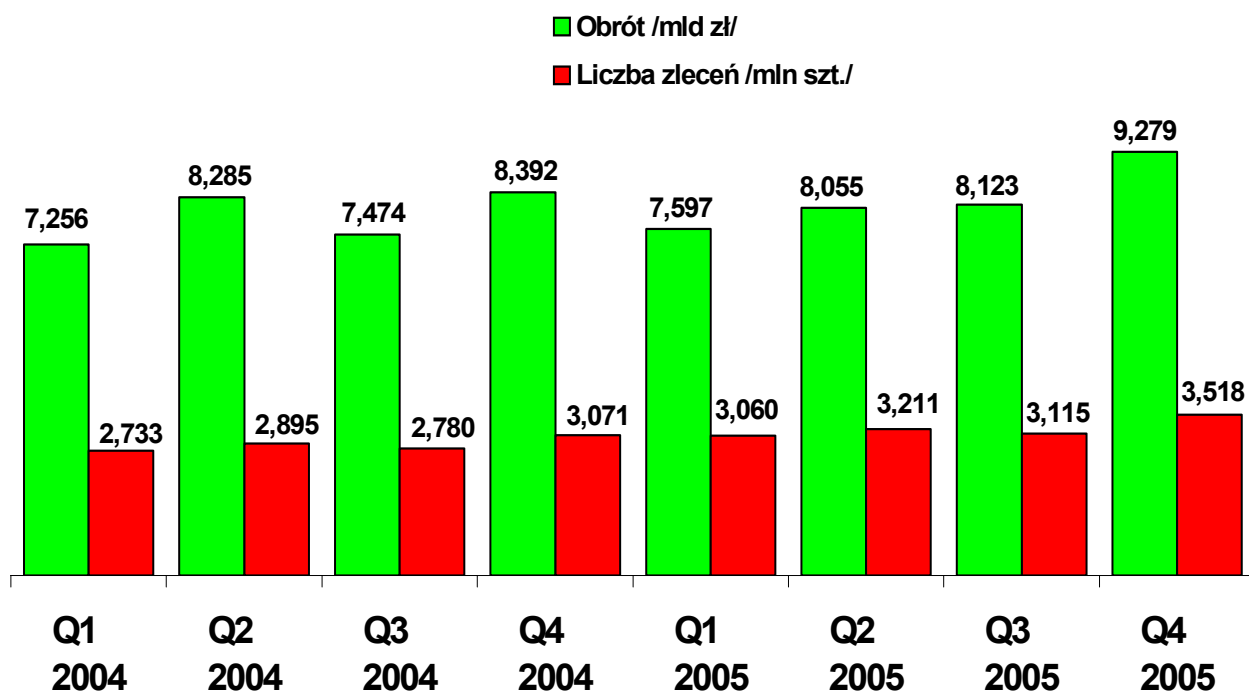
Tabela 5. Wartość i liczba zleceń w systemie ELIXIR w III i IV kwartale 2005 r.

System ELIXIR	2005 Q3	2005 Q4	Zmiana
Wielkość obrotów (zł)			
Ogółem	528,0 mld	575,3 mld	↗ +8,9%
Średnia miesięczna	176,0 mld	191,8 mld	
Średnia dzienna	8 123,4 mln	9 278,5 mln	↗ +14,2%
Liczba zleceń			
Ogółem	202,5 mln	218,1 mln	↗ +7,7%
Średnia miesięczna	67,5 mln	72,7 mln	
Średnia dzienna	3,115 mln	3,518 mln	↗ +12,9%
Średnia kwota zlecenia (zł)	2.637	2.637	→
Zlecenia uznaniowe	525,7 mln zł	572,9 mln zł	↗ +9,0%
Udział w ogólnych obrotach ELIXIR	99,6%	99,6%	
Zlecenia obciążeniowe	2,3 mln zł	2,4 mln zł	↗ +4,3%
Udział w ogólnych obrotach ELIXIR	0,4%	0,4%	

Wykres 17. Średnia miesięczna wartości obrotów przeprowadzanych w systemie ELIXIR w kolejnych kwartałach od 2004 r.

Wykres 18. Średnia dzienna liczba i wartość zleceń przeprowadzanych w systemie ELIXIR w kolejnych kwartałach od 2004 r.

SYSTEM EuroELIXIR

System EuroELIXIR służy do przeprowadzania rozliczeń detalicznych w euro, których wartość nie przekracza 12,5 tys. euro.

W systemie EuroELIXIR, rozrachunek dotyczący zleceń w euro jest przeprowadzany:

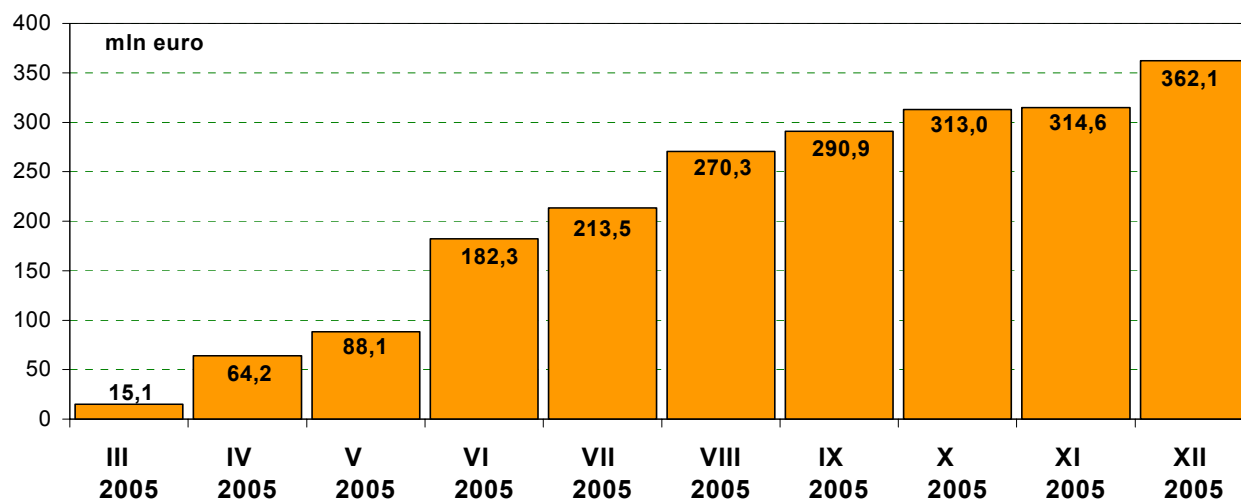
- w godz. 11.00 – 11.30 (zlecenia krajowe),
- w godz. 16.45 – 17.15 (zlecenia krajowe),
- w godz. 16.30 (zlecenia transgraniczne uznaniowe przychodzące z systemu STEP2),
- w godz. 17.30 – 18.00 (zlecenia transgraniczne wychodzące do systemu STEP2).

W okresie IV kwartału 2005 r. w systemie EuroELIXIR rozliczono **261.032 zleceń** o łącznej wartości **989,755 mln euro**. Średnia liczba zleceń rozliczanych w EuroELIXIR wynosiła **dziennie 4.079 zleceń**, a średnia wartość pojedynczego zlecenia wyniosła ok. 3.792 euro.

Podstawowe wskaźniki charakteryzujące funkcjonowanie systemu EuroELIXIR prezentuje załącznik nr 8

Tabela 6. Wartość obrotów i liczba zleceń w systemie EuroELIXIR w III i IV kwartale 2005 r.

System EuroELIXIR	2005 Q3	2005 Q4	Zmiana
Wartość zleceń (euro)			
Ogółem	774,8 mln	989,7 mln	↗+27,7%
Średnia miesięczna	258,3 mln	329,9 mln	
Średnia dzienna	11,739 mln	14,996 mln	↗+27,7%
Liczba zleceń			
Ogółem	198.494	261.032	↗+31,5%
Średnia miesięczna	66.165	87.011	
Średnia dzienna	3.007	3.955	↗+31,5%
Średnia kwota zlecenia (euro)	3.903	3.792	↘-2,8%

Wykres 19. Miesięczne wartości obrotów przeprowadzanych w systemie EuroELIXIR od marca 2005 r.

W całości rozliczeń realizowanych za pośrednictwem EuroELIXIR można (podobnie jak w systemie SORBNET-EURO) wyróżnić:

- zlecenia krajowe i transgraniczne,
- zlecenia transgraniczne wychodzące i zlecenia transgraniczne przychodzące.

Strukturę liczby i wartości zleceń rozliczonych w IV kwartale ubr. w systemie EuroELIXIR w podziale na transgraniczne otrzymywane, transgraniczne wysyłane, krajowe przedstawia Tabela 7.

Tabela 7. Wartość i liczba poszczególnych kategorii zleceń w systemie EuroELIXIR w kolejnych kwartałach 2005 r.

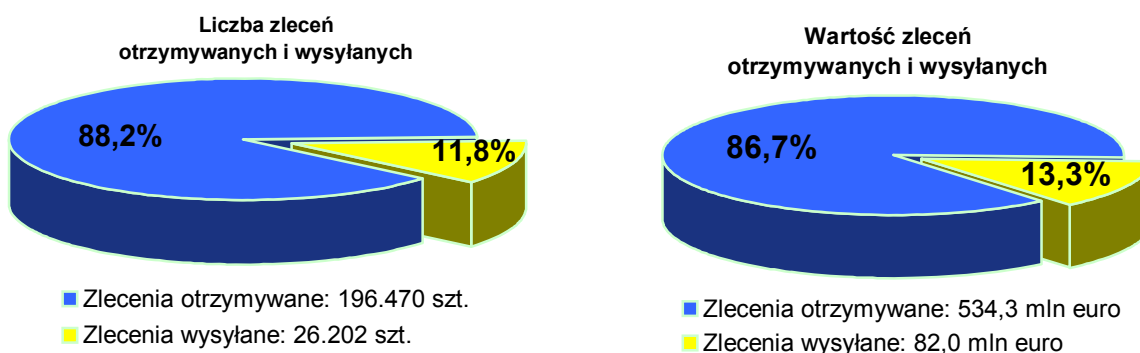
EuroELIXIR	2005 Q2		2005 Q3		2005 Q4
Liczba					
Zlec. transgranicz. przychodzące	27.339	↘	147.869	↗	196.470
	33,1%		74,5%		75,3%
Zlec. transgranicz. wychodzące	4.669	↗	16.133	↗	26.202
	5,7%		8,1%		10,0%
Zlecenia krajowe	50.544	↘	34.492	↗	38.360
	61,2%		17,4%		14,7%
Obroty /mln euro/					
Zlec. transgranicz. przychodzące	75,055	↗	403,840	↗	534,333
	22,4%		52,1%		54,0%
Zlec. transgranicz. wychodzące	14,662	↗	52,598	↗	82,034
	4,4%		6,8%		8,3%
Zlecenia krajowe	244,826	↗	318,330	↗	373,387
	73,2%%		41,1%		37,7%

ROZLICZENIA TRANSGRANICZNE W SYSTEMIE EuroELIXIR

Od października do końca grudnia ub.r. w systemie EuroELIXIR rozliczono **222.672 zleceń transgranicznych** na łączną **kwotę 616 mln euro**. W okresie tym rozliczano średnio **3.374 zleceń transgranicznych dziennie**, a średnia wartość pojedynczego zlecenia wynosiła 2.768 euro.

W ramach rozliczeń transgranicznych realizowanych za pośrednictwem systemu EuroELIXIR możemy wyróżnić dwie podstawowe kategorie, tj. zlecenia wysyłane i zlecenia otrzymywane.

Wykres 20. Struktura liczby i wartości zleceń transgranicznych rozliczanych w systemie EuroELIXIR w podziale na wysyłane i otrzymywane w IV kwartale 2005 r.

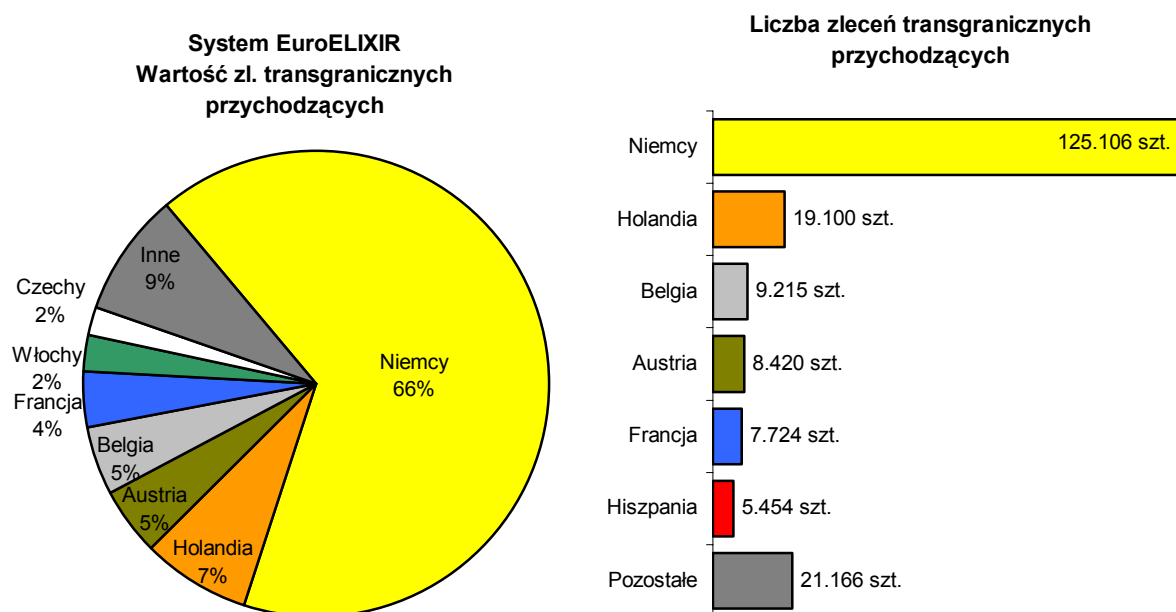

W IV kwartale ub.r. zarejestrowano **26.202 zleceń wysyłanych** co stanowi 11,8% liczby wszystkich transakcji transgranicznych rozliczonych w systemie EuroELIXIR. Łączna wartość transakcji wysyłanych wyniosła 82,0 mln euro, co w przeliczeniu na pojedynczą transakcję daje wartość 3.130 euro. Zlecenia były wysyłane przez system do 27 krajów. Większość płatności, bo aż 66% ogółu była kierowana do Niemiec, Włoch i Holandii. Transakcje adresowane do tych trzech krajów stanowiły 64% wartości wszystkich transakcji transgranicznych wysyłanych. Dane dotyczące struktury obrotów transgranicznych wysyłanych w podziale według krajów prezentuje załącznik nr 9.

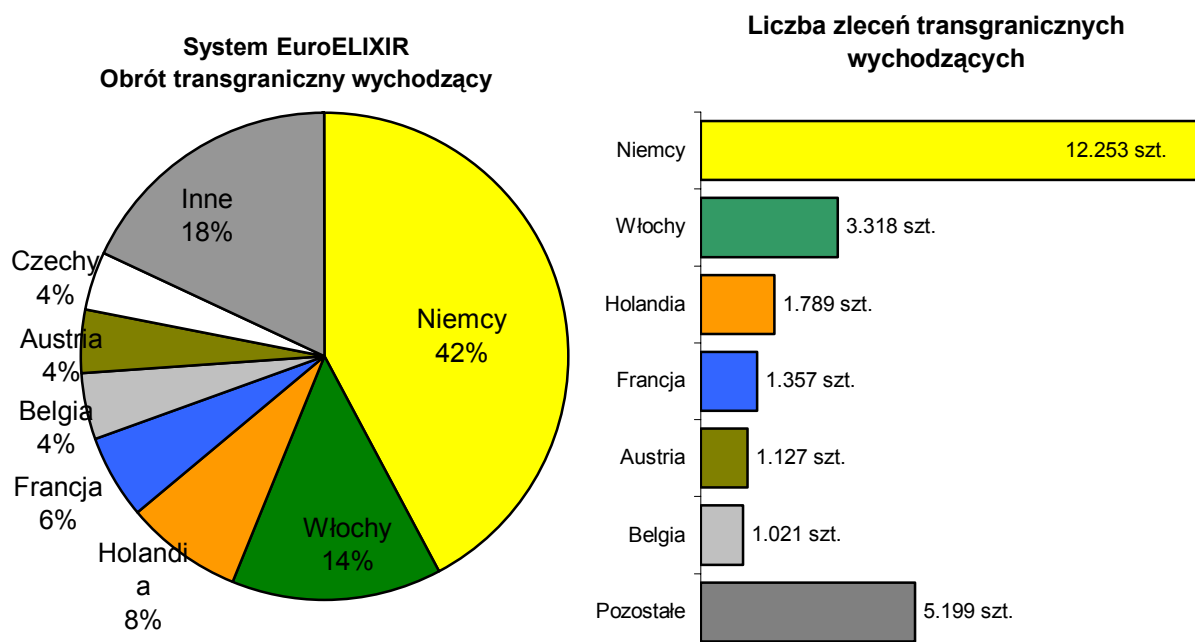
W IV kwartale ub.r. w systemie EuroELIXIR rozliczono łącznie **196.470 zleceń** transgranicznych przychodzących, poprzez system STEP2, o **wartości 534,3 mln euro**, co oznacza średnio **2.977 zleceń dziennie** o wartości jednostkowej 2.720 euro. Zlecenia otrzymywane stanowiły 88,2% ogółu zleceń transgranicznych.

Zlecenia były otrzymywane z 28 krajów, w tym 78% obrotów pochodziło z trzech krajów, tj. Niemiec, Holandii i Austrii (podobnie jak w poprzednim kwartale). Natomiast większość transakcji otrzymywanych pochodziła z Niemiec (63,8%), Holandii (9,7%), Belgii (4,7%), Austrii (4,3%) i Francji (3,9%). Szczegółowe dane dotyczące wielkości obrotu i liczby transakcji otrzymywanych w podziale według krajów nadawców prezentuje załącznik nr 10.

Wykres 21. System EuroELIXIR: Wartości zleceń transgranicznych przychodzących do Polski z poszczególnych krajów w IV kwartale 2005 r.

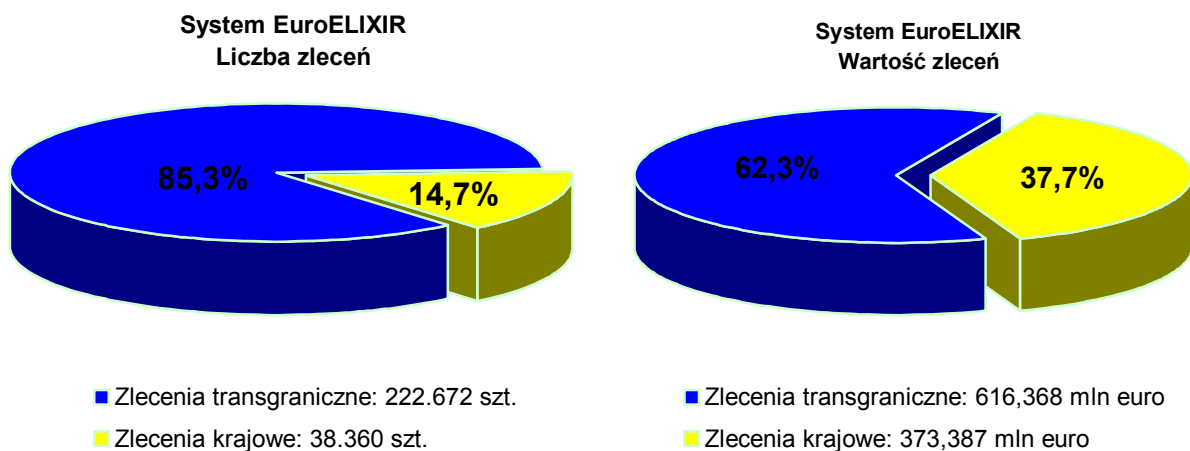
Wykres 22. System EuroELIXIR: Wartości zleceń transgranicznych wysyłanych z Polski do poszczególnych krajów w IV kwartale 2005 r.

ROZLICZENIA KRAJOWE W SYSTEMIE EuroELIXIR

W IV kwartale ub.r. w ramach rozliczeń krajowych w euro, rozliczono **38.360 zleceń o łącznej wartości 373,4 mln euro**, co stanowi średnio **581 zlecenia dziennie**. Średnia wartość pojedynczego zlecenia wyniosła 9.734 euro. Należy podkreślić, że udział rozliczeń krajowych w systemie EuroELIXIR jest stosunkowo niewielki i wynosi 14,7% liczby wszystkich zleceń oraz 37,7% wartości obrotów EuroELIXIR.

Wykres 23. Struktura liczby i wartości zleceń rozliczonych w systemie EuroELIXIR w podziale na transgraniczne i krajowe w IV kwartale 2005 r.

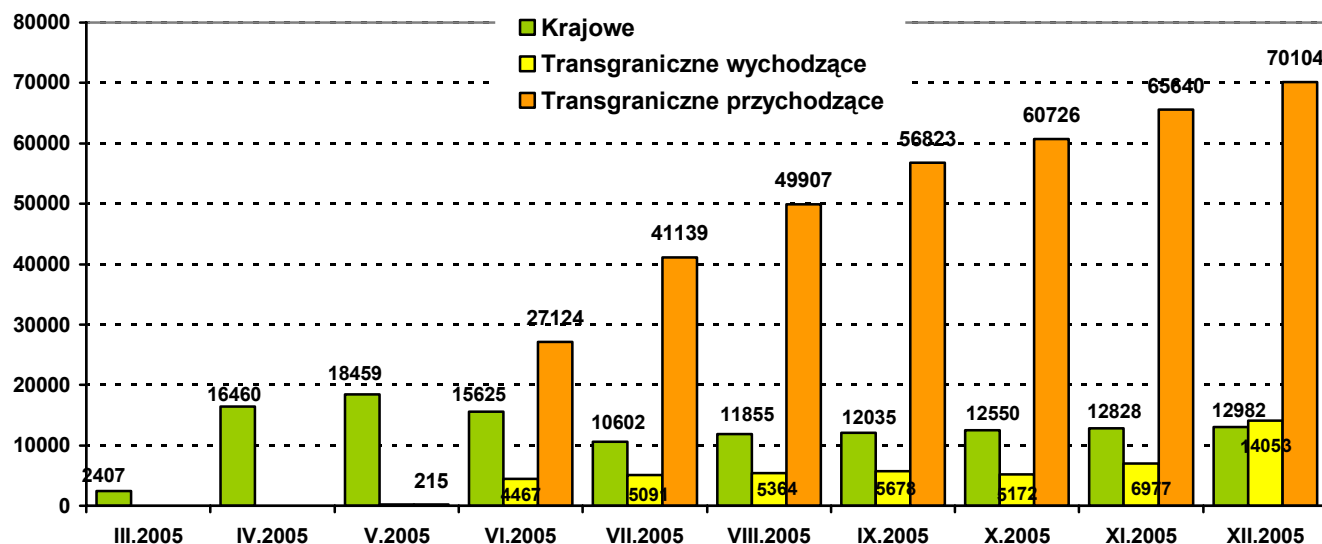

W porównaniu do poprzedniego kwartału, odnotowano:

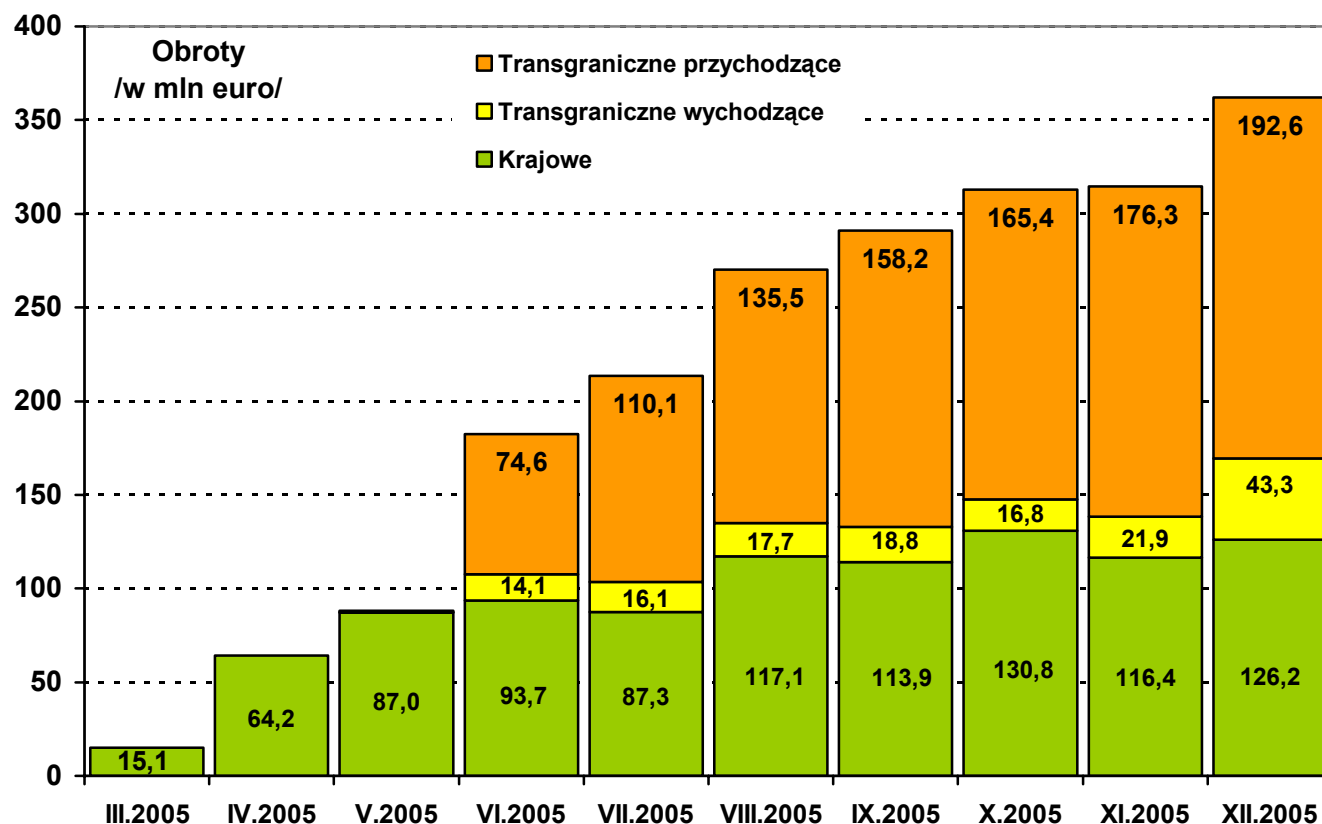
- **wzrost o 11,2% liczby** zleceń krajowych (z poziomu 34.492 szt do 38.360 szt.),
- **wzrost o 17,3% obrotów** krajowych (z poziomu 318,3 mln euro do 373,4 mln euro).

Cechą charakterystyczną dla systemu EuroELIXIR jest to, że zdecydowana większość zleceń rozliczanych jest na sesji porannej, tj. w godzinach od 11.00 do 11.30. W trakcie tej sesji realizowane jest ok. 72% ogólnej liczby zleceń krajowych przetwarzanych przez ten system.

Wykres 24. Miesięczna liczba zleceń przeprowadzanych w systemie EuroELIXIR w podziale na zlecenia krajowe, transgraniczne przychodzące oraz wychodzące od marca 2005 r.

Wykres 25. Miesięczna wartość obrotów przeprowadzanych w systemie EuroELIXIR w podziale na zlecenia krajowe, transgraniczne przychodzące oraz wychodzące od marca 2005 r.

Rejestr Papierów Wartościowych (RPW)

Według stanu na koniec grudnia 2005 r. konta depozytowe związane z obrotem bonami skarbowymi posiadało w RPW 53 uczestników, przy czym 51 banków prowadziło konta depozytowe również dla swoich klientów. Podstawowe dane statystyczne dotyczące obrotów bonami skarbowymi w IV kwartale 2005 r. ilustruje Tabela 8.

Tabela 8. Bony skarbowe - liczba i wartość transakcji

BONY SKARBOWE	2005 Q3	2005 Q4	Zmiana
Wartość nominalna transakcji	294.276,6	242.445,3	↘-17,6%
Rynek pierwotny	3.700,0	4.200,0	↗+13,5%
Rynek wtórny	276.676,6	229.345,3	↘-17,1%
Wykup	13.900,0	8.900,0	↘-36,0%
Liczba transakcji	17.004	12.976	↘-23,7%
Rynek pierwotny	68	62	↘-8,8%
Rynek wtórny	16.638	12.674	↘-23,8%
Wykup	298	240	↘-19,5%

Według stanu na koniec grudnia 2005 r. w obrocie bonami pieniężnymi uczestniczyło 47 banków oraz Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Podstawowe dane statystyczne związane z obrotem bonami pieniężnymi w IV kwartale 2005 r. przedstawia Tabela 9.

Tabela 9. Bony pieniężne - liczba i wartość transakcji

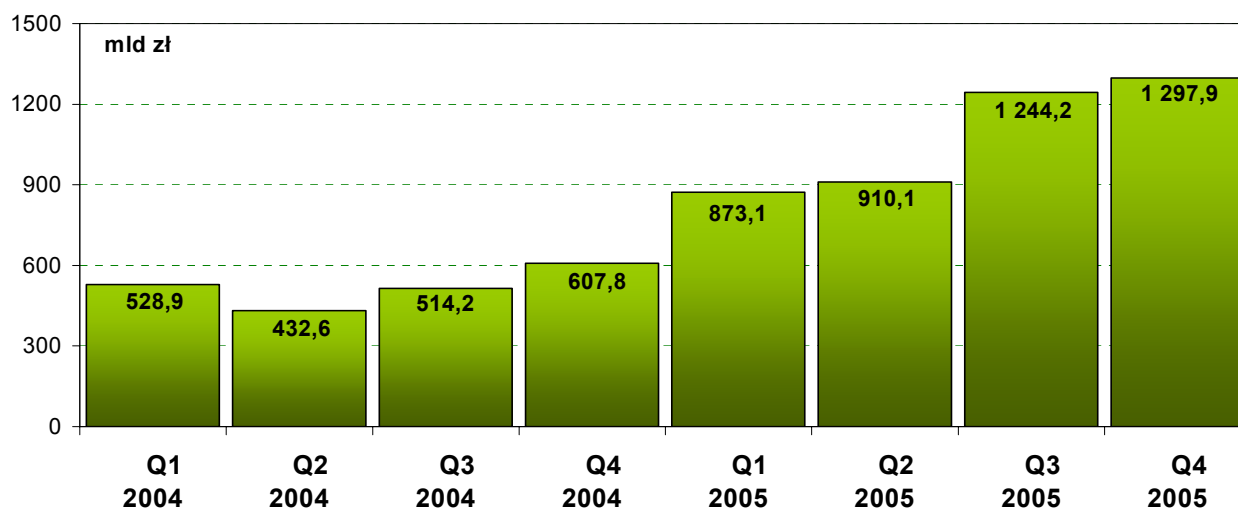
BONY PIENIĘŻNE	2005 Q3	2005 Q4	Zmiana
Wartość nominalna transakcji /mln zł/	617.855,46	602.777,4	↗+2,4%
Rynek pierwotny	270.200,00	259.176,0	↘-4,1%
Rynek wtórny	81.055,46	86.925,4	↗+7,2%
Wykup	266.600,00	256.676,0	↘-3,7%
Liczba transakcji	1168	1.085	↘-7,1%
Rynek pierwotny	169	145	↘-14,2%
Rynek wtórny	645	627	↘-2,8%
Wykup	354	313	↘-11,6%

SYSTEMY ROZRACHUNKU PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.

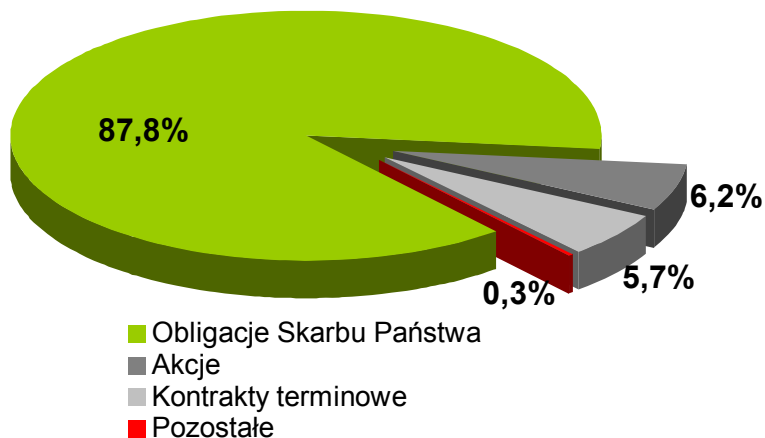
Według stanu na koniec grudnia 2005 r. bezpośrednimi uczestnikami KDPW S.A. było 60 podmiotów (w tym 39 banków i 17 instytucji brokerskich). Wartość obrotów zrealizowanych przez KDPW S.A. w IV kwartale 2005 r. prezentuje poniższy wykres.

Wykres 26. Wartość operacji rozliczanych przez KDPW S.A. w kolejnych kwartałach w latach 2004 - 2005

Udział głównych typów operacji w ogólnej wartości obrotów rozliczanych przez KDPW S.A. w IV kwartale 2005 r. prezentuje poniższy wykres.

Wykres 27. Struktura obrotów w KDPW S.A. wg rodzaju operacji w IV kwartale 2005 r.

WNIOSKI

Pozytywnym zjawiskiem obserwowanym w IV kwartale br. jest wzrost liczby i wartości zleceń zrealizowanych w systemach SORBNET-EURO oraz EuroELIXIR. Nie zanotowano niepokojących zmian w funkcjonowaniu systemów płatności i systemów rozrachunku papierów wartościowych.

Obserwowane zjawiska nie powodują konieczności podejmowania szczególnych działań ze strony Narodowego Banku Polskiego.

Opracowała: Magdalena Rabong
Departament Systemu Płatniczego
Wydział Nadzoru, 82 99 429

Załączniki:

- Załącznik 1 System SORBNET: Średnia miesięczna liczba zleceń realizowanych w DSP wg rodzaju wystawcy zleceń od 2002 r.
- Załącznik 2 System SORBNET: Średnia miesięczna liczba oraz wartość zleceń realizowanych na rachunkach bieżących banków w DSP w kolejnych kwartałach od 2002 r.
- Załącznik 3 Średni miesięczny stan środków na rachunkach banków w DSP
- Załącznik 4 Średni miesięczny stan środków na rachunkach banków przewyższający kwotę zadeklarowanej rezerwy obowiązkowej

- Załącznik 5 System SORBNET-EURO: Informacja o uczestnikach, liczbie transakcji i wartości obrotów kolejnych miesiącach i kwartałach od marca 2005 r.
- Załącznik 6 System SORBNET-EURO: Wielkość obrotów i liczba transakcji transgranicznych otrzymanych w podziale według krajów nadawców w IV kwartale 2005 r.

- Załącznik 7 System ELIXIR: Informacja o uczestnikach, liczbie transakcji i wartości obrotów w kolejnych kwartałach od 2002 r.

- Załącznik 8 System EuroELIXIR: Informacja o uczestnikach, liczbie transakcji i wartości obrotów w kolejnych miesiącach od marca 2005 r.
- Załącznik 9 System EuroELIXIR: Wielkość obrotów i liczba transakcji transgranicznych wysyłanych w podziale według krajów odbiorców w IV kwartale 2005 r.
- Załącznik 10 System EuroELIXIR: Wielkość obrotów i liczba transakcji transgranicznych otrzymywanych w podziale według krajów nadawców w IV kwartale 2005 r.